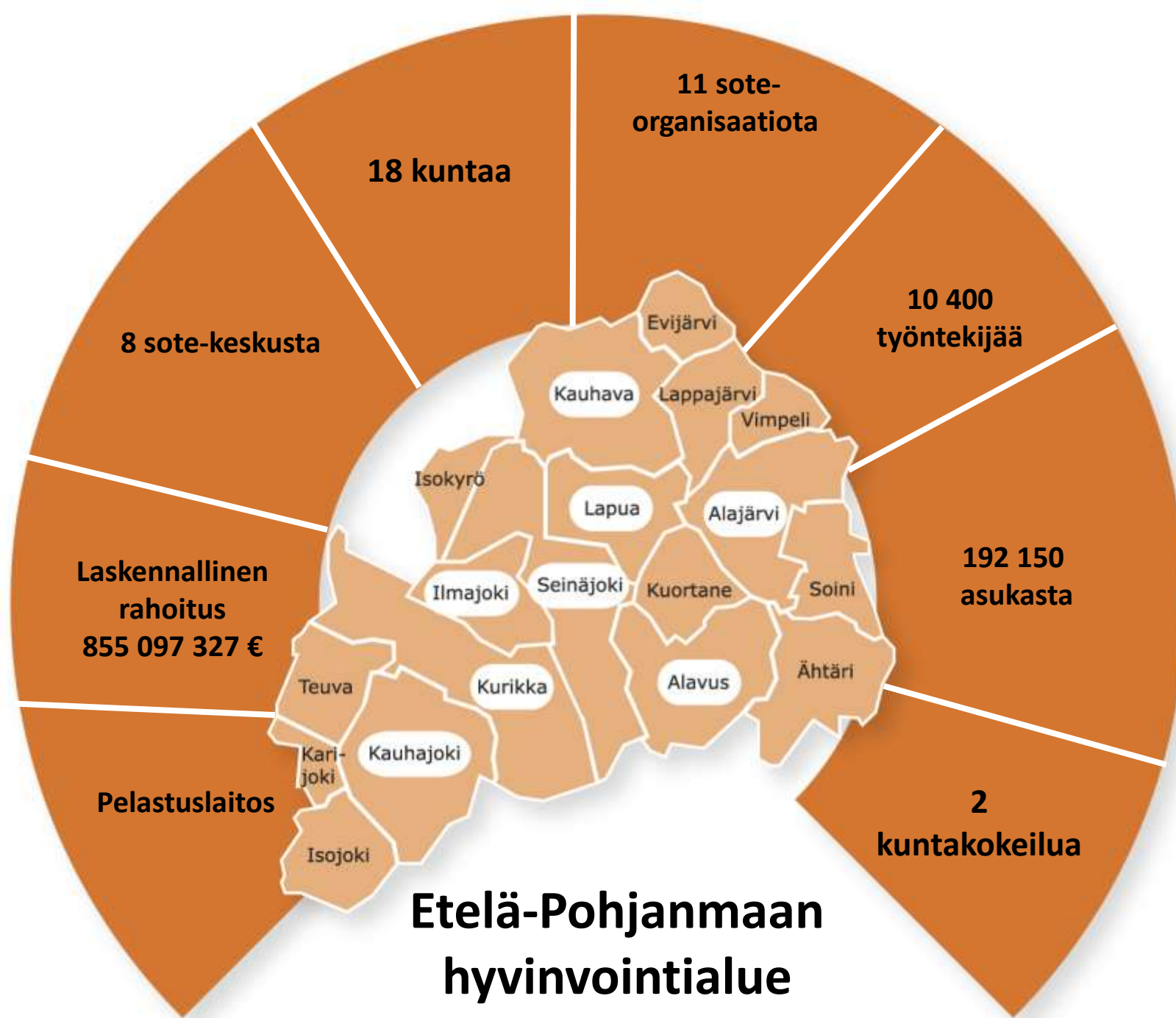

Työkyvyn tuen tiimit Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella 2023

Tytti Luoto, Tulevaisuuden sote-keskus, hankejohtaja

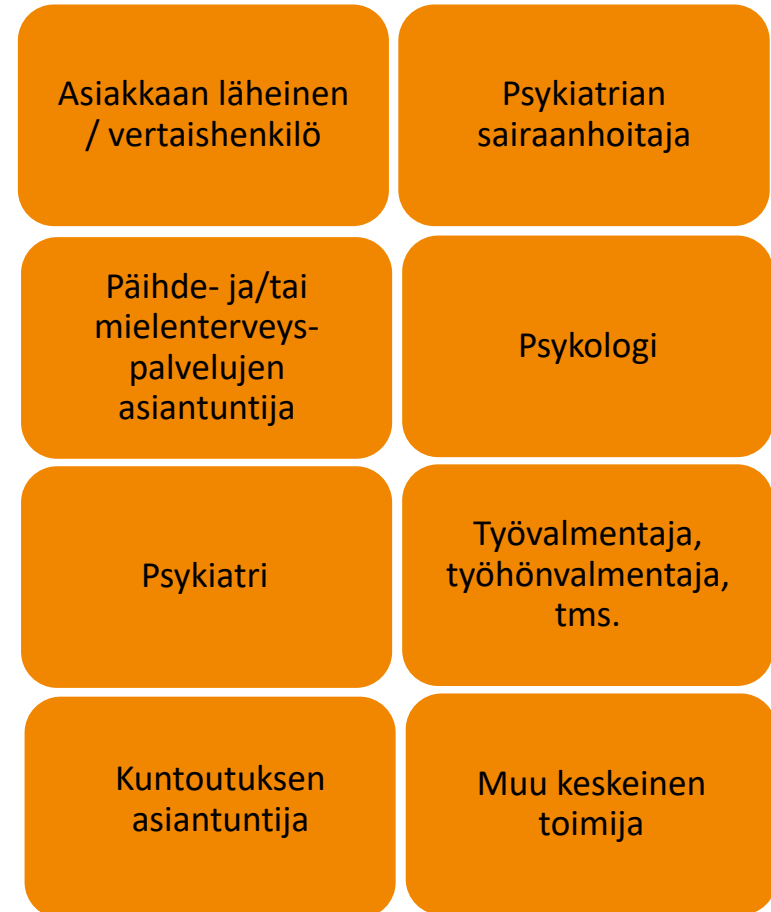
Työkyvyn tuen tiimit (Tyke-tiimit) Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella

- Työkyvyn tuen tiimejä on perustettu vuodesta 2015 alkaen, jolloin kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmien toiminta lain velvoittamana päättyi
 - Työkykyohjelmaan kuuluneen Toimeksi -hankkeen aikana käynnistettiin työkyvyn tuen tiimit puuttuville alueille Etelä-Pohjanmaalla
- Työkyvyn tuen tiimin tavoite
 - Eläkeselvittelyistä varhaiseen tunnistamiseen ja ohjaamiseen
 - Painopiste jäljellä olevaan työ- ja toimintakykyyn, täsmätyökykyyn
 - Asiakkaan haasteet voivat liittyä esimerkiksi työllistymistä, koulutusta, kuntoutusta, terveydentilaa, terveydenhoitoa tai sosiaalista tilannetta koskeviin asioihin
 - Tasalaatuinen palvelu
 - Yhtenäinen toimintamalli
 - ryhmän kokoonpano
 - prosessit
 - lomakkeet
 - toimintatapa/kulttuuri

Työkyvyn tuen tiimin peruskokoonpano

Tarvittaessa mukana myös esim.:

Työkyvyn tuen tiimin tarkoitus

- Käsitellään kokonaistilannetta yhdessä asiakkaan kanssa monialaisessa tiimissä
- Selvitetään asiakkaan työ- ja toimintakykyä, terveydentilaa sekä opiskelukykyä
- Mietitään eri vaihtoehtoja ja ratkaisuja asiakkaan tilanteeseen
- Yhteensovitetaan palveluja ja etuuksia
- Suunnitellaan jatkoprosessi ja sovitaan kuinka asiassa edetään
- Selkiytetään asiakkaan tilannetta
- Sovitaan yksilöllisestä, sopivasta ja realistisesta jatkosuunnitelmasta

Varhainen tunnistaminen eri toimijoilla!

TE-palvelut (TE-toimisto, Kuntakokeilut)
Kela
Oppilaitokset
Kuntien työllisyyspalvelut
Ohjaamot, Etsivät
Läheinen, Vertaistuki
Asiakas

= asiakas läsnä

Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu
TYP

SOTE-KESKUS
Sosiaali- ja terveystyöpalvelut

Varhainen tunnistaminen sote-keskuksissa!

Tunnistava taho ottaa asiakkaalta suostumuksen ja tekee ohjauksen

Konsultaatiotiimi, koordinaattori

(TE-palvelut, terv.hoitaja, sos.palvelut, Kela)

- Konsultointimahdollisuus
- Asiantuntijoiden konsultaatiotiimi kokoontuu tarvittaessa
- Terveystarkastukseen ohjaaminen (mikäli toteutumatta)

TYÖKYVYN TUEN TIIMI (TYKE-TIIMI)

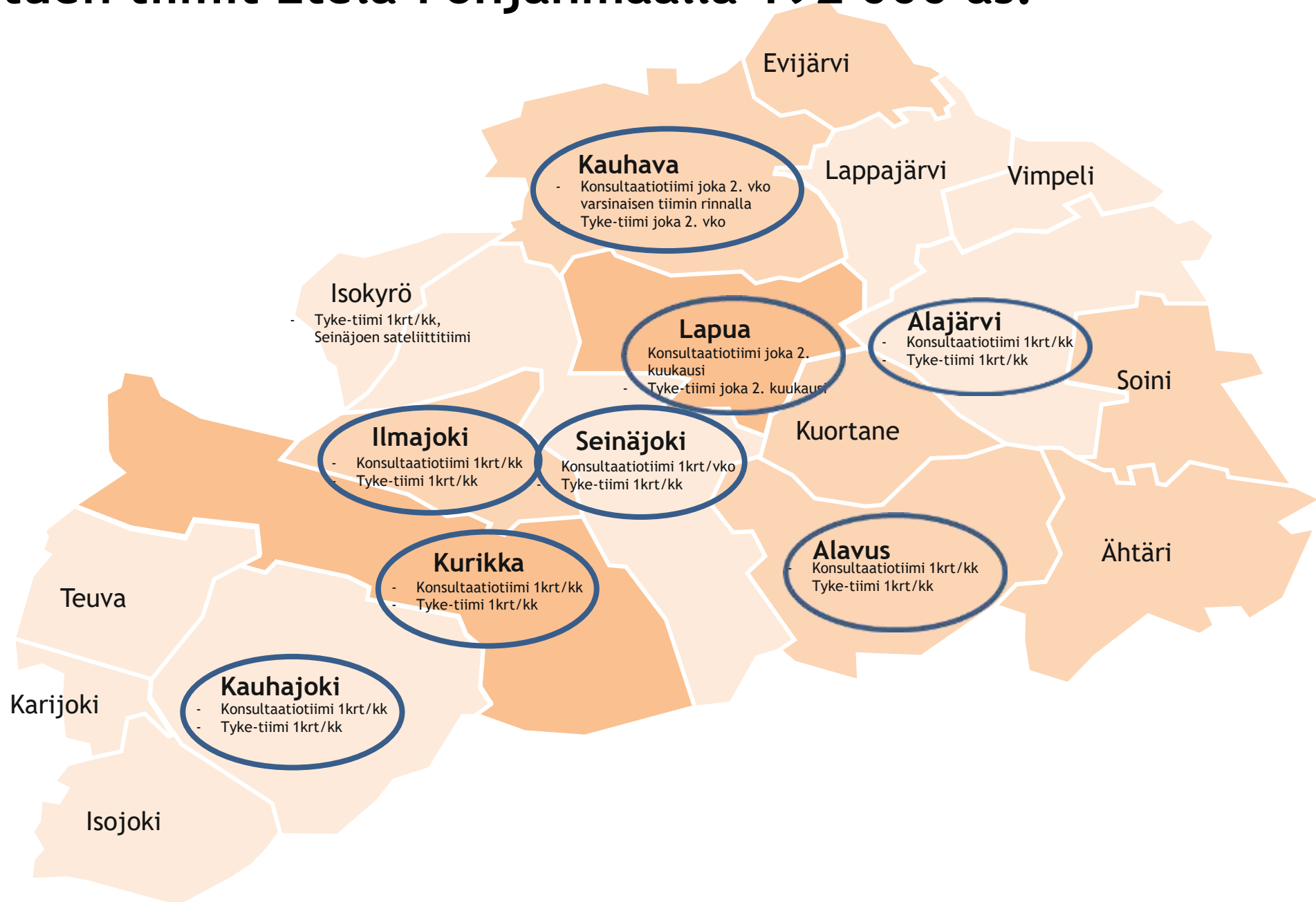
- Laaja, moniammatillinen tiimi asiakkaan palvelutarpeen mukaan
- Ydinkokoonpano: asiakas, sosiaalipalvelut, terveystyöpalvelut, TE-palvelut, Kela
- Työkyvyn tuen suunnitelma, **asiakasvastaavan nimeäminen**, etuuksien yhteensovittaminen, palaute

Jatkopolku ja seuranta

- Palvelutarpeen mukaiset palvelut ja etuudet yhteensovittettuna
- Asiakasvastaava koordinoi kokonaisuutta
- TYP-ohjaus, mikäli tarve pitkäkestoisemmalle monialaiselle työllistymistä edistävälle palvelulle

Työkyvyn tuen tiimit Etelä-Pohjanmaalla 192 000 as.

TYÖ- JA TOIMINTAKYVYN ARVIOINNIN TARPEEN TUNNISTAMINEN

OSAAMINEN JA TYÖLLISTYMINEN

- Keskeytyksiä (opinnot, armeija, työ)
- Tukea tarvitsevat vastavalmistuneet
- Pitkittänyt työttömyys
- Terveystila vaikeuttaa työllistymistä
- Ei selviydy kuntouttavassa työtoiminnassa tai työkokeilussa
- Suunnitelmat eivät toteudu/ etene, palveluista huolimatta asiakas ei työllisty
- Epärealistiset suunnitelmat
- Katkonainen työnhaku, käyttämättömät ajanvaraukset
- Asiakas ei sitoudu palveluun
- Asiakas ei kuulu oikein kenellekään eikä täytä minkään palvelun kriteereitä, mutta tarve palveluille on olemassa

Taulukkoa työstetty eteenpäin OSMO-hankkeessa tehdyn työn pohjalta Toimeksi-hankkeen Työkyvyn tuen työnrkeissä.

TERVEYDENTILA

- Työssä sinnittelevät, joilla monia terveydellisiä ongelmia (työttömyyden uhka)
- Työsuhteen aikana alkaneet terveydelliset ongelmat (työttömyyden alkaessa työterveyshuollon palvelut päättäneet)
- Oppimisvaikeudet, heikkolahjaisuus
- Monia sairauksia
- Kognitiivisissa taidoissa puutteita
- Riippuvuudet (päihteet, peli, seksi ym.)
- Mielenterveyden haasteet
- Paljon erilaisia oireita
- Hoitamattomia sairauksia
- Toistuvat sairauslomata
- Työkyvyttömyyseläkehaut
- Käyttämättömät ajanvaraukset
- Asiakas ei sitoudu palveluihin, hoitosuhteet katkenneet
- Asiakas ei käytä terveystalvueluita lainkaan
- Paljon käyntejä terveydenhuollon palveluissa

ARJEN HALLINTA JA SOSIAALINEN TILANNE

- Asiakkaana monissa eri palveluissa
- Pitkään jatkunut asiakkuus monissa palveluissa
- Arjenhallinnan ongelmat (esim. unirytmii, rahankäyttö)
- Puutteellinen oman elämän hallinta
- Tuen tarve, esim. muistuttelu että asiat hoituisivat
- Elämä jumittaa
- Työnhaku katkeilee
- Etuuksia hakematta
- Etuuksien hakeminen vaikeaa
- Kulkemisen haasteet: autottomuus, ajokortittomuus, toimintakyvyn haasteet kulkemiseen liittyen
- Asunnottomuus
- Epärealistiset suunnitelmat
- Käyttämättömät ajanvaraukset
- Asiakas ei sitoudu palveluihin
- Asiakas ei kuulu oikein kenellekään eikä täytä minkään palvelun kriteereitä, mutta tarve palveluille on olemassa

TALOUDELLINEN TILANNE

- Pitkään jatkunut toimeentulotukiasiakkuus
- Hylätyt sairauspäivarahat ja eläkkeet
- Ei ole varaa ostaa lääkkeitä ja ruokaa tai maksaa terveydenhuollon maksuja
- Maksamattomia laskuja
- Vuokraträstit
- Velat, ulosotot, luottotiedot menneet
- Etuudelta toiselta siirtyminen, etuuksien odottaminen – taloudellinen tilanne muuttuu entistä haastavammaksi

Konsultaatiotiimi

- **Tiimi arvioi, onko asiakkaan kokonaistilanne huomioiden tarve varata aika moniammatillisen Tyke-tiimin käsittelyyn** vai löytyykö ratkaisu jo konsultaatiotiimissä -> asiakas ohjataan muihin palvelutarpeen mukaisiin palveluihin
- **Tekee huolellisen pohjatyön asiakkaan tilanteesta Tyke-tiimiä varten**
 - Nopeuttaa työkyvyn tuen tiimin käsittelyä
 - Säästää työkyvyn tuen tiimin kuormitusta ja lääkäriresurssia
- Konsultointimahdollisuus
- Kokoontuu säännöllisesti

Työkyvyn tuen tiimi – Tyke-tiimi

- **Koostuvat useista eri alan ammattilaisista sekä asiakkaasta, lääkärin läsnäolo ja osaaminen tärkeää**
- Osallistuvat tahot perehtyvät asiakkaan asiaan oman organisaationsa näkökulmasta ennen työkyvyn tuen tiimiä ja tuovat oman organisaationsa palveluja/mahdollisuuksia esille tiimissä ko. asiakkaan kohdalla
- Kokoontuu säännöllisesti, pääsääntöisesti kertaluontoinen palvelu

20.08.2022
Erkki
Esimerkki
s.1966

Oma tavoite:

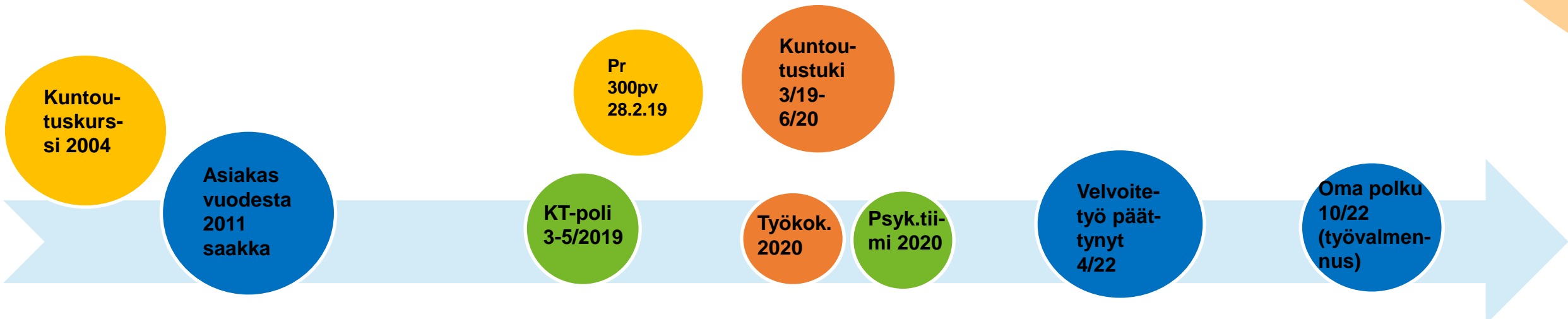
-Haluaisi tehdä oman alan töitä, ei näe itseään toisilla aloilla

Status:

Osatyökyvyttömyyseläkkeellä 7/20 lähtien

Opinnäytetyö

Kuntoutuskurssi 2004

Asiakas vuodesta 2011 saakka

Pr 300pv 28.2.19

Kuntoutustuki 3/19-6/20

KT-poli 3-5/2019

Työkok. 2020

Psyk.tiimi 2020

Velvoite-työ päätynyt 4/22

Oma polku 10/22 (työvalmennus)

Koulutus:

-AM Rakennus- ja maanmittaus -82
-Tulisijamuurari -93, muurari -87

Terveydentila:

-TUKES-sairaudet häiritsevät työntekoa. Masennusta, paniikkihäiriöitä ja uniapneaa. Verenpaine, Diabetes
- KT-poli 3-5/2019
- ei psyk.puolen hoitokontaktia enää
- mielialalääkitys käytössä

Kelan palvelut:

- Kuntoutuskurssi v.2004
- Sairauspäiväraha 300pv 28.2.19
- Ilmarisen kautta työkokeilu keväällä -20

Te-palvelut:

-Palkkatukimahdollisuus, ollut velvoitetyössä

Sosiaalinen tilanne/sosiaalipalvelut:

-Avopuoliso
-Huolehtii lähipiiristä
-Ei sos.huollon asiakkuutta

Etuudet:

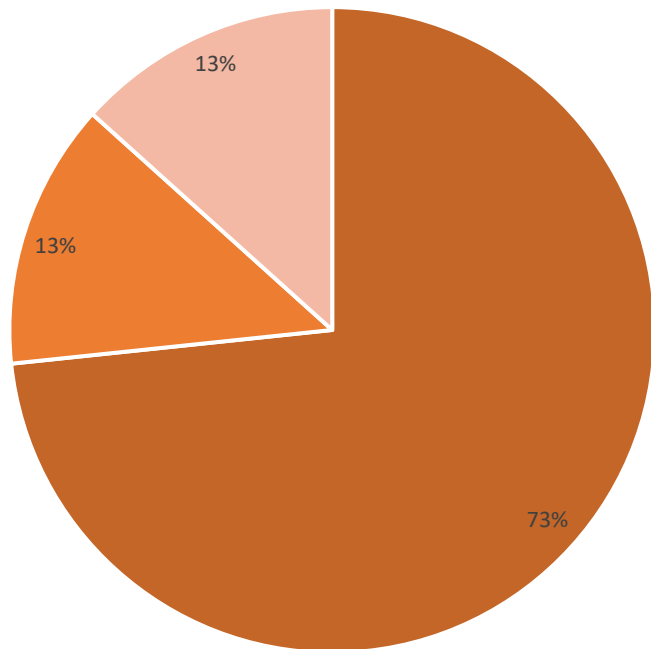
- Osatyökyvyttömyyseläke Ilmarinen
- Ei Kelan etuuksia
- Työttömyysturva: ansiopäiväraha

Työhistoria:

-Rikkumaton työura muurarina sekä laatoittajana v.2017 asti, päättynyt terveydellisistä syistä. Lyhyitä työttömyys-/lomautusjaksoja työmaiden välillä

Esimerkki konsultaatiotiimin seurannasta

Esimerkki Seinäjoen konsultaatiotiimin seurannasta 1.1.-15.6.2023
(asiakkaita yhteensä 45)

- Asia edennyt konsultaatiotiimissä - jatkosuunnitelma/-suositus tehty
- Asia etenee varsinaiselle TYKE-tiimille
- Asia seurannassa konsultaatiotiimissä, ns. seurantakäsittely

Esimerkkejä jatkosuunnitelmista/-suosituksista konsultaatiotiimin jälkeen:

- Kuntakokeilun lääkärille, terveystarkastukseen, terveyskeskuksen psykiatriseen tiimiin, psykiatrian erikoissairaanhoidon, lääkärikonsultaatioon, kuntoutustutkimuspoliklinikalle
- Aikuissosiaalityöhön
- Työvalmentajapalveluun, työllisyys Hankkeeseen
- Osatyökyvyttömyyseläkkeen selvittäminen ja osa-aikatyön etsiminen
- Kelan sopeutumisvalmennukseen, Kelan kuntoutuskurssille, Kelan ammatilliseen kuntoutukseen
- Vertaistukiryhmään
- Erytisryhmien työkyvyn tuen tiimiin
- Työllistymistä edistävään monialaiseen yhteispalveluun (TYP)
- SHL:n mukainen ilmoitus

Tiimitoiminta sote-keskuksissa

- Pääsääntöisesti tiimejä koordinoivat sote-keskusten työttömien terveydenhoitajat
 - Läheteiden vastaanottaminen
 - Tiimien aikataulutus ja koollekutsuminen
 - Vastaa ja koordinoi työkyvyn tuen koonnin toteutumisesta (vastuut eri toimijoiden kesken)
 - Tiedon välittäjä tiimin kesken
- Vuoden 2023 alkupuolelta alkaen alueen kaikki tiimit ovat toimineet pääosin yhteisen mallinnuksen mukaan
 - Tiimit kokoontuvat säännöllisesti, vähintään kerran kuukaudessa
- Työkyvyn tuen tiimissä asiakkaalle nimetty asiakasvastaava nimetään siitä organisaatiosta, jonka palvelut ovat asiakkaalle ensisijaisia

Palautetta alueen tiimeiltä

- Monialainen työ koetaan todella tärkeänä
 - Asiakkaiden haasteen niin moninaisia, että niiden kanssa olisi hankala pärjätä yksin
 - Tarvitaan useiden organisaatioiden palveluita ja etuuksia, niiden yhteensovittamista ja yhteistä suunnitelmaa
 - Yhteistyö helppoa kerralla koko verkoston kanssa vs. yksittäiset yhteydenotot eri asioihin liittyen
 - "Olettamuksista faktoihin" -> toiminnan/järjestelmän aukot tulevat esiin mm. hakemuksiin ja tiedon siirtymiseen liittyen
- Varhaisempi tunnistaminen ja ohjaus tiimille oikea suuntaus
 - Lääkäreiden näkökulmasta vain vähän tehtävissä mikäli ohjaukset tulevat työkyvyn tuen tiimiin vasta, kun "kaikki muu on jo kokeiltu"
- Muiden organisaatioiden näkökulma/koonti tärkeätä lääkäreille
 - Konsultaatiotiimi ja siellä tehty valmistelutyö koettu hyvänä
 - Konsultaatiotiimin toiminta vähentää painetta varsinaiseen työkyvyn tuen tiimiin, ratkaisu löytyy useille asiakkaille jo konsultaatiotiimissä
- Yhteinen suunnitelma ja sovitut vastuut helpottavat kaikkien organisaatioiden työtä
- Toiminta asiakkaalle läpinäkyvää, kun tiimissä asiat sovitaan monialaisesti yhdessä asiakkaan toivetta kuunnellen

Kiitos

tytti.luoto@hyvaep.fi

*Kaikella toiminnalla on
jonkinlainen vaikuttavuus.*

Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialue